

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3756

Vragen van het lid **Wassenberg** (Partij voor de Dieren) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het toezicht op het slachtproces ten tijde van COVID-19 en tijdens het Offerfeest* (ingezonden 28 juli 2020).

Mededeling van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 20 augustus 2020).

Vraag 1

Op welke manier heeft de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) in de afgelopen maanden, sinds de uitbraak van het COVID-19-virus, bij de onverdoofde slacht bij elk dier gecontroleerd of zij na de halssnede binnen veertig seconden buiten bewustzijn waren en op welke wijze zijn hierbij de richtlijnen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) nageleefd?

Vraag 2

Kunt u zich herinneren dat u in antwoord op vragen stelde dat van de 905 runderen die onbedwelmd zijn geslacht tijdens het Offerfeest in 2019, 834 dieren direct na de halssnede werden bedwelmd, 3 dieren zijn nabedwelmd omdat zij na 40 seconden nog bij bewustzijn waren en dat 13 dieren zijn nabedwelmd op aanwijzing van de NVWA?¹

Vraag 3

Kunt u bevestigen dat hieruit blijkt dat van de 71 runderen die geen post-cut stunning hebben gekregen dus ruim 22% moest worden nabedwelmd na controle op bewustzijn of op aanwijzing van de NVWA?

Vraag 4

In welke gevallen geeft de NVWA een «aanwijzing» tot nabedwelming?

Vraag 5

Kunt u zich herinneren dat u in antwoord op vragen stelde dat van de 32.387 schapen en geiten die onbedwelmd zijn geslacht tijdens het Offerfeest in 2019, 31.419 dieren direct na de halssnede werden bedwelmd, 216 dieren zijn nabedwelmd omdat zij na 40 seconden nog bij bewustzijn waren en dat 106 dieren zijn nabedwelmd op aanwijzing van de NVWA?

¹ Kamerstuk 33 835, nr. 158

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat hieruit blijkt dat van de 968 schapen en geiten die geen post-cut stunning hebben gekregen dus één op de drie moest worden nabedwelmd na controle op bewustzijn of op aanwijzing van de NVWA?

Vraag 7

Waarom is het aantal medewerkers dat tijdens het Offerfeest wordt ingezet in de mobiele toezichtteams meer dan gehalveerd in de periode 2014–2016 en sindsdien nagenoeg gelijk gebleven?²

Vraag 8

Is het u bekend dat de NVWA onlangs een illegale slachtplaats met een grote hoeveelheid resten van schapen en geiten ontdekte op een boerderij in de Betuwe?³

Vraag 9

Klopt het bericht dat particulieren op deze boerderij dieren mochten uitzoeken om ze vervolgens eigenhandig te slachten?

Vraag 10

Wat waren de uitkomsten van het onderzoek dat vorig jaar is ingesteld naar het illegaal slachten van schapen -eveneens in de Betuwe- en welke maatregelen zijn er opgelegd tegen de veehandelaar die vorig jaar werd verdacht van illegale schapenslacht?⁴

Vraag 11

Hoeveel illegale slachtplaatsen zijn er in de afgelopen tien jaar ontdekt?

Vraag 12

Acht u het waarschijnlijk dat dit jaar meer mensen het Offerfeest in Nederland zullen vieren door het COVID-19-virus en de maatregelen tegen de verspreiding daarvan, waarmee het aantal slachtingen in Nederland omhoog zal gaan? Zo ja, hoeveel meer dieren zullen er volgens u worden geslacht dit jaar en is er een plan van aanpak voorbereid om deze stijging goed op te vangen en uit welke maatregelen bestaat dit?

Vraag 13

Denkt u dat slachthuizen op dit moment een hogere vraag naar onverdoofd geslachte dieren aankunnen, gelet op de aangepaste werkwijzen en hygiëne-protocollen vanwege het COVID-19-virus? Zo ja, kunt u dat onderbouwen?

Vraag 14

Bent u voornemens om ook het toezicht te verhogen, waaronder de inzet van de mobiele toezichtteams? Zo nee, waarom niet?

Vraag 15

Zijn er voldoende NVWA-toezichthouders en keuringsmedewerkers van de Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector (KDS) beschikbaar om adequaat toe te zien op de (onverdoofde) slacht van een groter aantal dieren en hoeveel medewerkers zijn er extra nodig om adequaat toezicht te houden op de onverdoofde slacht tijdens het Offerfeest?

Vraag 16

Hoeveel controles zullen er dit jaar worden uitgevoerd op het vervoer van karkassen tijdens het Offerfeest, om eventuele illegale slacht op het spoor te komen?

² Kamerstuk 35 000 XIV, nr. 8

³ De Gelderlander, 25 juni 2020, «Illegale slachtplaats ontdekt op Betuwse boerderij: particulieren mochten zelf schapen doden», <https://www.gelderlander.nl/betuwe/illegale-slachtplaats-ontdekt-op-betuwse-boerderij-particulieren-mochten-zelf-schapen-doden~adfb139af/>

⁴ De Gelderlander, 14 maart 2019, «Veehandelaar en zoon verdacht van illegale schapenslacht», <https://www.gelderlander.nl/binnenland/veehandelaar-en-zoon-verdacht-van-illegale-schapenslacht~a11e0179/>

Vraag 17

Kunt u zich herinneren dat u in uw brief van 10 maart jongstleden schreef dat u in gesprek bent met betrokken organisaties om de distributie van karkassen tijdens het Offerfeest te laten voldoen aan de Europese voedselveiligheidsregels en kunt u bevestigen dat u concludeerde dat het in de praktijk niet haalbaar is om karkassen volgens de regels terug te koelen voordat ze worden uitgedeeld, omdat de koelcapaciteit van slachthuizen niet voldoende is om deze grote aantallen dieren in zo'n korte tijd te koelen?⁵

Vraag 18

Erkent u dat het niet koelen van karkassen extra voedselveiligheidsrisico's met zich mee brengt?

Vraag 19

Kunt u uitsluiten dat daar nu nog extra risico's bijkomen vanwege het COVID-19-virus, aangezien de tijd tussen het slachten, verwerken en de uitgifte van het vlees zo kort is?

Vraag 20

Hoe staat het met de maatregelen die u aankondigde voor het aankomende Offerfeest, zoals het zorgen voor passende uitgiftelocaties en het verpakken van karkassen en kunnen deze maatregelen voorkomen dat mensen op straat dit jaar opnieuw ongewild worden geconfronteerd met lichamen van dode dieren?

Vraag 21

Kunt u zich herinneren dat u in uw beantwoording van de schriftelijke vragen over het uitblijven van bestuurlijk overleg met de convenantpartners over het onverdoofd slachten schreef dat u met de convenantpartners heeft afgesproken dat zij in het eerste kwartaal van 2020 informatie zouden aanleveren om te bepalen wat de daadwerkelijke behoefte van de in Nederland aanwezige religieuze gemeenschappen is aan vlees van onbedwelmd ritueel geslachte dieren? Zo ja, kunt u deze informatie delen met de Kamer?⁶

Vraag 22

Kunt u zich herinneren dat u in uw beantwoording van de schriftelijke vragen tevens schreef dat de convenantpartners u in het eerste kwartaal van 2020 informatie zouden doen toekomen over de concrete uitwerking van een privaat stelsel om te borgen dat vlees van onbedwelmd ritueel geslachte dieren herkenbaar en separaat afgezet wordt? Zo ja, kunt u deze uitwerking delen met de Kamer?

Vraag 23

Bent u bereid deze vragen te beantwoorden vóór 31 juli 2020?

Mededeling

Op 27 juli jl. heeft het lid Azarkan vragen gesteld over de rituele slacht en het Offerfeest (kenmerk 2020Z14341). Op 28 en op 29 juli heeft het lid Wassenberg vragen gesteld over het slachtproces tijdens het Offerfeest en het toezicht daarop ten tijde van COVID-19 (kenmerk **2020Z14384** en kernmerk 2020Z14405).

Vanwege de benodigde interdepartementale afstemming is voor de beantwoording van de vragen meer tijd nodig. Ik zal uw Kamer de antwoorden zo spoedig mogelijk doen toekomen.

⁵ Kamerstuk 26 991, nr. 567

⁶ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 1212